

Schotland beteekent: de zorg voor de rem op zich nemen, daar de koetsier te veel te doen heeft om zijn vierspan — ook wel zesspan — zonder pooten breken de steilten af te brengen, vestigt onze opmerkzaamheid op het eiland St. Munn met de ruïne van een kapel. Het verhaal luidt, dat bij een lijkdienst drie mannen twist krijgende, het lijk van een dezer op het altaar viel, waardoor het was ontwijd en de kerk ten ondergang veroordeeld — toch is het eiland nog steeds de begraafplaats der naburige distrikten. De begeleider vertelt nog heel wat meer bijzonderheden, maar waarlijk omstandig wordt zijn verhaal als hij bemerkt belangstelling te vinden, bij het naderen van het dal, vriendelijk en groen, waar de Coe zich een weg wringt door de saamgegroeide elzen en berken, die den berg ter helfte bedekken, dan plotseling wanhopig grootsch en somber. Somber door engte: 't is alsof de steile, onherbergzame porfiermassa's op ons zullen nederstorten; somber door de weersgesteldheid: wanneer 't niet regent, wat het hier trouwens bijzonder dikwijls doet, dan toch naargeestig door de laaghangende wolken, maar bovenal somber wegens de menschonteerende daad, die er twee eeuwen geleden plaats vond. Wij aanschouwen, wat zijn zullen de overblijfsels van de woningen der Macdonalds, daar den 13 Febr. 1692 laaghartig geslacht door gewetenlooze soldaten van Willem en Mary — die, naar Macaulay aanneemt, geen kennis droegen van het moordplan — erheen gezonden op aandrang van Braedelbane. Mannen, door het opperhoofd met Hooglandsche hartelijkheid ontvangen, beantwoordden die gastvrijheid door den bedaagde in het holst van den nacht te overvallen en lafhartig te dooden; ook vrouw, kind en hoorigen, allen te zaam acht en dertig in getal.

Van geschiedenis naar legende. Het scherpziend oog ontdekt, tenminste bij niet al te ongunstig weer, een eind verder een diepe insnijding, hoog op een der zoo goed als ontoegankelijke kliffen, van den weg gescheiden door een smal water. De overlevering wijst die grot aan als de woonplaats van Ossian, door dichter en toonzetter bezongen, in het midden latende, waarom hij een plek koos slechts met levensgevaar te bereiken.

Tegenover de „Ossian's Cave" keert de coach om.

Van Ballachulish door het noordelijkste deel van Loch-Linnhe, de berg Nevis steeds duidelijker te voorschijn tredend, naar Fort William, waar een wandeling door het dal van Nevis u en den reus, aan eeuwige sneeuw niet vreemd, van aangezicht tot aangezicht brengt, en het landschap verlevendigd wordt door de juichtonen van een paar fortuinlijke jonge mannen, die met hengel en aas gewapend, een plekje in het spattende water kozen. om des te beter de visschen te verschalken.

Van Fort William is het dichtbij gelegen Banavie, zoowel per spoor als per boot te bereiken. Dáár begint het Caledonische kanaal, de verbinding tusschen den Atlantischen Oceaan en de Noordzee; tevens de vereeniging van 't werk der natuur en den arbeid van het menschelijk brein en hand. Voor dit kanaal zijn drie meren benut: Loch-Lochy, het kleine Loch-Oich en het buitengewoon lange Loch-Ness. Over de technische moeilijkheden van dit werk,